

# **Fokusgruppen for behovsbaseret bekæmpelse af lus og mider.**

Referat af møde 13. september 2005.

Deltagere: Søren Overgaard, Anne Frahm og Kenneth Klausen.

## **Afgrænsning af emneområde:**

Det drejer sig om i dette projekt: lus og mider i Nordmannsgran-juletræer.

## **Erfaringsopsamling:**

Registrering af behov konstateres ved at gå en diagonal gennem kulturerne samt i midten af bedene (hvor der er dårligere dækning af sprøjtetågen). Er der mange lus/moderlus eller vides det fra gennemgang sidste år, så iværksættes bekæmpelse.

Bekæmpelsestærskel blev diskuteret tilstrækkelig viden er ikke til stede.

Det handler meget om fornemmelser og forsigtighedshensyn. Der skal jo ikke mange skadede træer til i forhold til omkostningerne til udbringning, men det er gruppens holdning, at det er ok, at det koster lidt at nedsætte forbruget ift. insekter for at få et grønt image.

Derfor er niveauet forskelligt fra kultur til kultur. Søren sprøjter ikke kulturer under 100 cm. Kenneth sprøjter mod lus i små træer året efter at angreb er konstateret, så det kan være 50 cm træer eller 125 cm.

Der laves kulturgennemgang fra 1 gang om ugen til hver 14. dag. Vigtigst er perioden lidt før udspring til halvt udspring.

Alle har meget fokus på træer i salgsstørrelse: Søren sprøjter alle kulturer, idet han kender behovet fra år til år. Anne sprøjter de dele af kulturerne, hvor der konstateres lus tidligt forår. Kenneth sprøjter ligeledes som Anne, men også nogle gange totalsprøjtning mod lus for at forhindre en opblomstring af moderlus, som erfaringsmæssigt er svært at få nedbragt.

Søren og Kenneth sprøjter konsekvent 4 kg svovl pr. ha. ud mod mider, idet det er meget vejrafhængigt, om der kommer mange mider, men de vil ikke ud i den risikable periode i juni med tågesprøjtningen. Svovl blandes med lusemiddel, hvis der også skal sprøjtes mod lus.

Søren sprøjter om aftenen/natten (kl. 22-06) for at udnytte stille vejr, våde træer og ingen fordampning. Anne natten og morgen. Kenneth aften eller tidlig morgen. Alt for at sikre god dækning som er vigtigere end dosering af midler. Anne og Søren bruger fuld dosering af lusemiddel, medens Kenneth fuld dosering ved træer over 150 cm og 75 % ved mindre træer.

Anne bruger 800-1200 liter/ha, Søren 300-400 liter/ha og Kenneth 500 liter/ha.

Sprøjtetidspunktet er maj måned. Søren altid først i maj.

-

### **Det videre arbejde:**

- bekæmpelsestærskel: ? stk. moderlus pr. træ og ? % træer med moderlus og i forhold til træstørrelse
- sæsonvariable og vejrforholds påvirkning
- dosering ift. effekt
- udvikling af resistens ved brug af samme middel
- er 2 kg svovl nok mod galmider (uden at ødelægge rovmider) og hvor længe
- biologien for nytteinsekter
- nytteinsekters døgnrytme: planlægning af sprøjtning, hvor de ikke rammes
- bestemmelsesnøgle for skade- og nytteinsekter
- brugbare alternative midler
- findes mere smalspektrede midler

Nogle af disse emner er klart for forskere.

Der skal i gruppen udvikles et simpelt registreringsskema til brug i kulturerne, hvor få vigtige iagttagelser/data kan nedskrives.

Desuden skal effekten af det gjorte nedskrives kort, således der indsamles viden om sin egen produktion.

ref. Kenneth Klausen